

Lujza-, majd a Fővárosi Operett Színházban szerepelt. Hosszabb külföldi tanulmányut következett most, majd komoly énektanulmányok dr. László Géznál. Ennek köszönhető a Csehszlovákiában a »Pillangókisasszony« címszerepében elért sikere. 1929-ben a pécsi színház primadonnája. Főbb szerepei: a »Cigánykirály« Annája, »Ripp van Winkle« Lisbetje, a »Császárnő«, a »Cárevics« címszerepe, stb.

Erkel Gyula, zenész, E. Ferenc legidősebb fia, sz. *Pesten*, 1842. júl. 4-én, megh. *Ujpesten*, 1909. márc. 22-én. Már 17 éves korában a Nemzeti Színház zenekarának dobosa volt, 1860-ig. 1863-ban az intézet segédkarmestere lett és ebben az állásban a 70-es évekig működött. 1880-ban kinevezték az Orsz. Zeneakadémia tanárává, később pedig az Operaiskolában karnagy lett. 1884-ben a M. Kir. Operaház másodkarnagyává léptették elő. 1889. április 1-én nyugdíjba ment. 1891-ben Ujpesten zenekonzervatóriumot alapított. — Neje: *Erkel Róza*, énekesnő, sz. 1850-ben, megh. *Budakeszin*, 1888. júl. 6-án. Gyermekei: *Sándor*, *Jenő* (l. o.), *Sarolta*, (Hesszlmann Gyuláné, zongoratanárnó) és *Róza*, énekesnő.

Erkel Jenő, zeneszerző, Erkel Gyula fia. Színműve: »Masinkac, nagyoperett 3 felv. Szövegét írta: *Rössel* Nándor. Bem. 1903. okt. 2. Népszínház.

Erkel József, énekes színész, E. Ferenc testvére, 1833—34-ben Kolozsvárot találjuk, majd 1835-ben Budán működött. 1837. dec. 15-én volt az első Nemzeti Színházi fellépte a »Norma« c. opera Severus szerepében, amikor így írt róla a »Honnéművész«: »Szép, magas, tiszta, csengő, de kissé gyenge tenorhangja szabad mozgásokkal s több hévvel párosítva több hatást teendhetett volna, mint tett. Kár, hogy E. úrnak több ideje nem volt mind tökélyesebb drámai éneklésnek, mind színi előadásnak megszerzésére, szóval oly készsültre, millyet e' szerep kíván. E. úr bizonyonnyal kedves színi tenoristává válhatnék szorgalmas tanulás és szép szava mellett.« (102. szám, 813. oldal.) 1840. aug. 8-án az ő jutalmára adták a »Báthory Mária« bemutató előadását. Nemsokára

hamburgi énekes lett, ahol szintén kedvelték. 1860. táján halt meg *Gyulán*. — Neje: *Schneider-Szabó Amália*, 1844—45—47-ben a kolozsvári színház elismert drámai tagja volt.

Erkel Lajos, színész, a Magyar Kir. Operaház ügyelője, sz. 1850-ben, *Pesten*, megh. 1906. jan. 8-án, u. o. Egy időben a budai Várszínház tagja volt, ahol Gyulai néven működött. Itt 1881. jan. 9-én mutatkozott be a »Faust« c. opera címszerepében. Fiatalabb korában — miután képzett zenész is volt — az Operaház zenekarában is működött. 1894-ben az Opera ügyelője lett. Várady Sándor búcsúztatta.

Erkel Sándor, karmester, Erkel Ferenc negyedik fia, sz. *Pesten*, 1846. jan. 2-án, megh. 1900. nov. 14-én, u. o. Atyja már gyermekkorában észlelve rendkívüli zenei tehetségét, annak kifejlesztésére a legnagyobb gondot fordította. Rövid idő alatt bámulatos előhaladást is tett, úgy a gyakorlati zongorajátékban, mint a zeneelméletben. Hogy teljes kiképzést nyerjen a zene-tudományban, Mosonyi Mihály vezetése alá adta, ki nem is győzte kiemelni hirtelen felfogását s beható képességét. S azután atyja magához vette a Nemzeti Színház zenekarába, hol 1861—74-ig működött mint az üstdob kezelője. Önszorgalma által a zongorán kívül több más hangszer kezelését is elsajátította. Így a többek közt 1861-ben, mikor a »Bánk bán« színrekerült, amelyben Erkel Ferenc legelőször alkalmazta önállóan a cimbalom hangszert, Sándor rövid idő alatt megtanulta az obligát szólamokat s e hangszer első bemutatója lett a színháznál. 1874-ben a Nemzeti Színháznál kar-tanítói állást foglalt el. 1875-ben, midőn atyja az országos zeneakadémia igazgatói állását elfoglalta, első karnagynak, Richter János távozása után pedig egyszersmind operai igazgatónak is kineveztetett, maga Richter ajánlatára. Mint ilyen ment át az új Operaházba, hol azonban 1888-ban lemondott az igazgatósági teendőkről s csak mint első karnagy működött. Mint zeneköltő is több irányban magára vonta a közfigyelmet. *Magyar Nyitánya*, *Csobánc* dalműve, mint eredeti nagyobbszabású ter-